

DOBRČICKÉ NOVINY



Obec Dobruška

Ročník X.

15. prosince 2020

zdarma

2/2020



Vážení občané,

v rukou držíte teprve druhé číslo letošních Dobřických novin. Již první vydání mělo zpoždění. Toto vydání je v letošním roce i poslední, ačkoliv by měly být Dobřické noviny čtvrtletník. Pandemie koronaviru ovlivnila nejen počet vydání, ale i obsah Dobřických novin. Je zároveň potřeba říct, že se nepodařilo nasbírat dostatečné množství materiálu, který by bylo možné v novinách uveřejnit. Nekonal se téměř žádné kulturní akce, nebylo možné s jistotou dodržovat kulturní kalendář. Celkově se toho tolik neudálo, co by se dalo do novin napsat. Proto bylo vhodnější vydat jen toto jedno závěrečné číslo novin, než vydávat několik čísel, jejichž obsah by se vešel na pár stránek.

Kulturní život v naší obci tento rok nebyl moc bohatý a tak vzhlížím k tomu roku příštímu, který by mohl být o poznání lepší. Hlavně bychom měli dohnat to, co jsme si v letošním roce museli odpustit. Vše ale bude záležet na aktuální epidemiologické situaci a také hlavně na distribuci funkční vakcíny proti covidu-19. A tím se dostávám k tématu, o kterém jsem velmi dlouze přemýšlel a o kterém se jako starosta považuji za nutné v dnešní době zmínit.

Očkování

Chci na vás na všechny apelovat, abyste při rozhodování, zda se nechat očkovat vycházeli z ověřených a věrohodných informací. Jako mnozí z vás i já slýchám z různých úst argument, že vývoj vakcín trvá velmi dlouho, v řádu let. A najednou tu máme během méně než jednoho roku vakcínu na covid-19. Jenže dnešní technologicky vyspělý svět nikdy nebyl v takové epidemické situaci jako dnes. Nedivme se tedy, že na vakcíně se začalo pracovat v několika desítkách špičkových výzkumných centrech, laboratořích farmaceutických společností a univerzitách. Vakcína, která bude distribuována v ČR, prošla všemi důležitými fázemi testování a ověřování. Že se tak opravdu stalo, potvrzuje právě povolení od Evropské lékové agentury. Díky této kontrole není možné, aby se k nám dostala vakcína, která není prověřená sérií klinických testů. Tato skutečnost by nám všem měla garantovat bezpečnost takové vakcíny. Omlouvám se všem, kteří následující argument vezmou příliš tvrdě a možná až cynicky, ale: k čemu nám bude 10 let testování vakcíny, když mezi tím umře na následky covidu několik procent společnosti? A nezapomínejme, že mnozí z těch, co se s covidem už vypořádali, trpí různými zdravotními komplikacemi, o kterých také nevíme, co nám do budoucna způsobí.

Druhým aspektem očkování je společenská odpovědnost. Pokud si myslíte, že očkování je jen čistě vaše rozhodnutí, tak tomu tak úplně není. Při celoplošném očkování je chráněna celá společnost. Jistě se mnou budete souhlasit, že pokud je naočkována celá společnost a účinnost vakcíny je 90 %, tak schopnost viru nakazit zbylých 10 % populace je mnohem menší, než když je naočkována třeba jen polovina. Každý občan, který se tedy nechá očkovat, vytváří „bariéru“ pro nakažení kohokoliv ve zbytku společnosti, včetně svých nejdražších a blízkých. Uvědomme si, že pokud není vakcína stoprocentní, tak někdo se i tak může nakazit, ale nikdo nemá na čele napsané, že to bude zrovna on nebo že to jeho očkování je funkční.

Třetím a neméně důležitým důvodem pro očkování je snížení ekonomických dopadů. Všichni vidíme, jak se celá epidemie podepsala na ekonomice. Přestože velkou část dopadů zmírnily vlády světa tím, že se ekonomiku dotují velkými objemy finančních prostředků. Ať už je to nebo ono opatření a podpora správné či špatné, další roky přešlapování, když je

náměstek starosty SDH Dobřice
velitel družstva SDH Dobřice

V případě, že některý z řadových členů odmítne být členem Povodňové komise, může zastupitelstvo obce rozhodnout o náhradníkovi.

- **souhlasilo** s jednorázovým pronájmem výletišť na 31. října 2020 za účelem pořádání psích závodů v dog pulleru. O případném posunu termínu může rozhodnout starosta obce na základě žádosti organizátora závodů.

Zastupitelstvo obce Dobřice na svém 12. zasedání konaném dne 1. října 2020:

- **schválilo** program 12. zasedání Zastupitelstva obce Dobřice včetně doplnění,
- **vzalo na vědomí** kontrolu plnění usnesení z 11. zasedání Zastupitelstva obce Dobřice,
- **vzalo na vědomí** provedená rozpočtová opatření č. 6/2020 a 7/2020,
- **schválilo** rozpočtové opatření č. 8/2020,
- **schválilo** volební komisi ve složení Petr Navařík a Roman Zbořil,
- **zvolilo** předsedou kontrolního výboru Tomáše Hradila,
- **vzalo na vědomí** zápis č. 1/2020 ze zasedání Finančního výboru Zastupitelstva obce Dobřice,
- **schválilo** prodej p. č. st. 14 a p. č. 36 obě v k. ú. Dobřice panu Zdeňkovi Bělunkovi z Přerova,
- **schválilo** uzavření Dodatku č. 1. k pachtovní smlouvě, kterou obec Dobřice uzavřela se společností JPJ Netopil, a.s., dne 20. 9. 2016,
- **schválilo** doplnění darovací smlouvy na p. č. st. 145/1 v k. ú. Dobřice, kterou obec uzavře s paní Věrou Kellerovou z Dobřic.

Zastupitelstvo obce Dobřice na svém 13. zasedání konaném dne 14. prosince 2020:

- **schválilo** program 13. zasedání Zastupitelstva obce Dobřice včetně změn,
- **vzalo na vědomí** kontrolu plnění usnesení z 12. zasedání Zastupitelstva obce Dobřice,
- **vzalo na vědomí** provedená rozpočtová opatření č. 9/2020 a 10/2020,
- **schválilo** volební komisi ve složení Roman Zbořil a Tomáš Hradil,
- **zvolilo** členem kontrolního výboru Zdenku Stokláskovou,
- **vzalo na vědomí** zápis č. 2/2020 ze zasedání Finančního výboru Zastupitelstva obce Dobřice,
- **schválilo** Ceník za užívání kanalizace na rok 2021,
- **schválilo** aktualizaci Strategického plánu rozvoje obce Dobřice na období 2020 – 2026,
- **schválilo** podání žádosti o dotaci na akci „Rekonstrukce OÚ Dobřice“ z dotačního titulu Rekonstrukce a přestavba veřejných budov v podprogramu Podpory obnovy a rozvoje venkova Ministerstva pro místní rozvoj ČR,
- **schválilo** uzavření Přílohy č. 1 a č. 2 ke smlouvě o sběru, svozu a odstraňování odpadů, které obec uzavře se společností Suez CZ, a.s.,
- **schválilo** Rozpočet obce Dobřice na rok 2021 včetně změn jako přebytkový s tím, že přebytek rozpočtu bude použit jako rezerva do dalších let,
- **schválilo** Střednědobý výhled rozpočtu obce Dobřice na roky 2022 – 2026,
- **schválilo** vyřazení následujících zmařených nedokončených investic z majetku obce Dobřice:

042 0100	PD pro územní ř. a inž. činnost-ČOV a kanalizace obce	71.400,- Kč,
042 0200	Stavba přístřešků VČC	3.832,- Kč,
042 0330	Přístřešek na skladování	17.238,- Kč,

042 0350 Nová hasičská zbrojnice

161.238,- Kč,

- **schválilo** úhradu výdajů spojených s činností Klubu seniorů obce Dobřice na rok 2021 ve výši 20.000,- Kč plus nevyčerpané prostředky za rok 2020. Výdaje budou hrazeny dle předložených paragonů nebo faktur.
- **schválilo** úhradu výdajů spojených s činností Mysliveckého spolku Stará Ves na rok 2021 ve výši 2.000,- Kč. Výdaje budou hrazeny dle předložených paragonů nebo faktur.
- **schválilo** uzavření smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a dohody o umístění stavby č. IV-12-8019611/2 ve věci přípojky NN k nemovitosti na p. č. 46 v k. ú. Dobřice, kterou obec uzavře se společností ČEZ Distribuce, a.s.

Marek Ostrčil

Společenská kronika

K 15. prosinci 2020 má obec celkem 230 obyvatel: 116 mužů a 114 žen, z toho je 37 dětí do 15 let: 17 chlapců a 20 dívek.

Od posledního vydání Dobřických novin se narodily 3 děti. Gratulujeme Haně a Michalovi Frimmelovým k narození jejich dcery Anny, Martině Šlaharové a Tomášovi Ostrčilovi k narození jejich syna Antonína, Pavlíně a Jiřímu Kořínkovým k narození jejich dcery Karolíny. Přejeme všem dětem pevné zdraví, hodně štěstí, radosti a aby se jim v Dobřicích líbilo.

V prosinci zemřela naše občanka paní Milada Bernátová. Celé rodině ještě jednou vyjadřujeme naši nejhlubší upřímnou soustrast a prosíme všechny, aby paní Miladě věnovali krátkou vzpomínku.

MO a MM

Informace a zajímavosti

Informační karta pro rok 2021

Jako každý rok i letos vydáme souhrnnou kartu s důležitými informacemi. Tu obdržíte do svých schránek na konci roku 2020.

Platby poplatků a stočného

Výše poplatků zůstává pro rok 2021 nezměněna, tzn. odpady 550,- Kč, pes 100,- Kč. Výše stočného vzrostla pro rok 2021 z 450,- Kč na 550,- Kč. Poplatky jsou splatné do 30. 6. 2021. Odklad splatnosti poplatků např. z důvodu tíživé životní situace v důsledku pandemie koronaviru je potřeba řešit individuálně. Pokud to situace dovolí, žádáme vás, abyste platbu poplatků provedli přednostně bankovním převodem.

Kácení jasanů u potoka pod OÚ

Počátkem roku 2021 proběhne kácení jasanů a smrků u potoka pod obecním úřadem. Ačkoliv se zdají být tyto jasaný zdravé, do budoucna jsou rizikem. V současné době jasaný



nebude v konfliktu s elektrickým vedením.

trpí nemocí zvanou chalera, která způsobuje uhnití kořenů a vlivem větru se jasaný bez sebemenšího varování vyvrátí. Pokud se tak stane v lese, není to nic vážného. Ale v případě jasanů u potoka, kde je zástavba a elektrické vedení, musíme k jejich kácení přistoupit preventivně. Současně chceme pokácet i smrky, které postupně podléhají napadení kůrovcem. Pokud smrky stojí jako solitéry, jejich kořenový systém není moc hluboký a vývrat je také hodně pravděpodobný. Stromy nahradíme vhodnou výsadbou, která

Odpady, odpady, odpady!!!

Apeluji na všechny občany, aby důsledně rozlišovali, co je elektroodpad, nebezpečný odpad a kovový odpad.

Jak mnozí z vás víte, tak již několik let patří pneumatiky do zpětného odběru, tzn., že prodejci pneumatik mají povinnost od vás převzít ty vysloužilé. Seznam míst, kam můžete pneumatiky předat bez toho, abyste u nic museli nové nakoupit, je uveden na stránkách www.etma.cz. Pokud pneumatiky dáte do sběru nebezpečného odpadu, obec za takové musí zaplatit částku cca 5.800 Kč/t. Tzn. při váze pneumatiky asi 10 kg to znamená částku 58 Kč/pneumatiku. Prosíme, využijte raději sít' sběrných míst.

Musím pochválit všechny občany za to, že se maximálně snaží při sběru nebezpečného odpadu třídit odpady dle námi umístěných značek. Pracovníkům svozové firmy tak výrazně pomáháte v roztrídění odpadů na jednotlivé kategorie.

V kontejneru na kovy se nám čas od času objevují elektrozařízení, např. pračky nebo bojlerů na teplou vodu. Pokud by zůstaly v kovech vč. elektrických částí, tak nám je ve sběrných surovinách nebudou chtít odebrat a obec s tím bude mít dodatečné náklady. Naproti tomu za elektroodpad, který je sbírán v rámci akce Recyklujte s hasiči, obdrží naši hasiči odměnu. Určitě s vyhozením vysloužilé pračky lze chvilku posečkat na řádný termín sběru.

Pokud z elektrozařízení demontujete motor, pak se již nejedná o elektrozařízení a není jej možné dát do elektroodpadu. V takovém případě raději takové elektrozařízení rozeberte na menší části a ty pak roztrídíte podle druhu materiálu. Např. pračka bez motoru sice není elektrozařízení, ale je na ní ještě hodně plastů a velké betonové závaží. To nám pak nechtějí odebrat ve sběrně kovů.



Svozy plastů budou od Nového roku probíhat 1x za týden. Obec se dlouhodobě potýká s nedostatkem kapacity v kontejnerech na plasty a s nedostatkem místa na nové kontejnery. Nová cenová ujednání o svozu odpadů nám umožnila se dohodnout na vyšší frekvenci svozu a mírném poklesu počtu nádob s mírným navýšením ceny. Celkově dojde k navýšení

objemové kapacity nádob na plasty skoro o více jak 40 % - z 200 m³/rok na 286 m³/rok. Věříme, že tuto změnu oceníte, ale i nadále je nutné plasty mačkat, aby se zbytečně nevyvážel „vzduch“.

Musím důrazně připomenout, že papírové krabice je nutné rozřezat, složit nebo sešlapat tak, aby nezabíraly mnoho prostoru. Neustále se potýkáme s tím, že někdo vyhodí celou krabici naplněnou papírem do kontejneru, ale kolem ní zůstává mnoho nevyužitého místa.

Důsledně tříd'te odpad na jednotlivé druhy. V případě zvýšeného výskytu nesprávného druhu odpadu v daném kontejneru nám hrozí finanční postih ze strany svozové firmy z důvodu nutnosti vynaložit dodatečné náklady na dotřídění!!!

Letošní výsadba stromů v Dobřicích

Na podzim obecní zaměstnanci provedli rozsáhlou probírku dřevin kolem polní cesty na Beňov. Staré dřeviny nebo mirabelky, které plodily škaredé ovoce, byly nahrazeny švestkami, rynglemi a hrušněmi. Sice nám zbývá dosadit ještě několik stromů, ale to počká i na příští rok. Další ovocné stromy byly vysazeny i na Čupec. Po novém roce bude vysazeno podél cesty do Dobřic několik kusů jeřábů ptačích, na jejich výsadbě jsme se dohodli se Správou a údržbou silnic Olomouckého kraje.



Silvestr v Dobřicích

Z důvodu protiepidemických opatření se tradiční setkání u silvestrovské vatry neuskuteční.

Marek Ostrčil

Odpadové hospodaření v roce 2021

Před námi jsou nelehká rozhodnutí ohledně odpadové politiky v naší obci. Přípravovaná změna zákona o odpadech (v době uzávěrky tohoto čísla ještě nebylo jasné, zda se stihne schválit v Parlamentu ČR) zásadním způsobem mění odpadovou politiku v naší zemi. Dle Sdružení místních samospráv ČR, Svazu měst a obcí i odpadových sdružení není tento zákon z pera Ministerstva životního prostředí ČR připraven kvalitně, nejsou připraveny prováděcí vyhlášky, času na zavedení změn bude až tristně málo (pokud bude platit od 1. 1. 2021) aj. S tímto názorem se ztotožňuji také, protože z mého pohledu není možné podle nového právního předpisu do 14 dnů nebo měsíce zajistit, aby vše fungovalo tak jak má. Ale jak už to tak bývá v našem státě, budeme se muset zřejmě přizpůsobit za pochodu.

Novinkou v odpadové politice budou stanovené limity pro třídění odpadů a výrazné snížení možnosti skládkovat směsný komunální odpad (SKO). Toho se má docílit zvýšením poplatku za ukládání SKO na skládky. Během asi 10 let by cena za skládkování SKO měla vzrůst z 500 Kč/t na 1.500,- Kč/t. V roce 2020 jsme platili za svoz SKO 1.820,- Kč/t bez DPH. Skládkovné tedy představuje necelou ¼ této ceny a zbytek je cena za svoz. Pokud bychom předpokládali asi 5% růst cen za svoz SKO každý rok a k tomu připočetli nárůst ceny za skládkování, pak v roce 2030 bude celková cena za svoz a uložení SKO ve výši asi 3.800,- Kč/t bez DPH. To znamená, že cena vzroste během 10 let na více jak dvojnásobek. To je bez seriózní podpory recyklace (ne jen třídění) velmi bezohledné. Sice se počítá s tím, že odpad by se měl likvidovat ve spalovnách, ale i zde je několik „ale“. Chybí tu síť spaloven, které by odpad likvidovaly (málokdo chce mít spalovnu nadohled), a není zcela jasné, jaké typy spaloven se budou budovat – zda na ten tříděný odpad, zbytkový SKO nebo na SKO s vyšším podílem vytríditelného odpadu. Je potřeba si uvědomit, že v odpadu pro spalovnu musí být přece i složky, které budou dobře hořet. Ale spalovna není zcela optimálním řešením. Ve spalovně nerecyklují.

Zároveň ale nový odpadový zákon skoro neřeší podporu recyklace. Po obcích a občanech chce, abychom hodně vytrídili, ale neřeší téměř vůbec zpracování vytríděného odpadu. Svozové společnosti již nyní výrazným způsobem mění ceny za svoz vytríděných odpadů, které musí nechávat za peníze zpracovat či zlikvidovat. To naopak vede ke zvyšování nákladů obcí na svoz tříděného odpadu – bude se obcím třídění vlastně vyplácet?

Výše popsanou situaci potvrzují i ceny za svoz tříděných odpadů, které pro naši obec budou platit v roce 2021. Obdobnou situaci slyším i od jiných starostů v okolí. Ačkoliv se nám podařilo vyjednat nějaké slevy proti prvotnímu návrhu, i tak to bude znamenat navýšení ročních nákladů o cca 100 Kč/občana. Na druhou stranu, jak bylo zmíněno v předchozí rubrice, vyjednané podmínky nám umožnily zvýšit frekvenci svozu plastů na 1x týdně, což s minimálním finančním dopadem zvýší kapacitu kontejnerů na plasty o cca 40 %.

V úvahu přicházel i mobilní svoz odpadů, ale to by při frekvenci svozu 1x za 14 dnů znamenalo výrazné navýšení nákladů. Při frekvenci 1x za 4 týdny by navýšení ceny nebylo tak dramatické, ale uskladňování plastů v pytlích doma, a zejména v létě, by asi hodně lidem v naší obci činilo problémy. Obdobný způsob svozu, jako mají v Horní Moštěnici, by byl řešením. Naší obci ale chybí na tento systém sběru plastů technika. Pokud připočítáme lidskou práci, tak finančně by se to naší malé obci nevyplatilo. Pokud by se spojilo několik obcí, tak by tento systém již mohl být finančně životaschopný. Tato myšlenka je nicméně zatím jen na papíře a k realizaci by to byl ještě dlouhý kus cesty. Uvidíme.

Marek Ostrčil

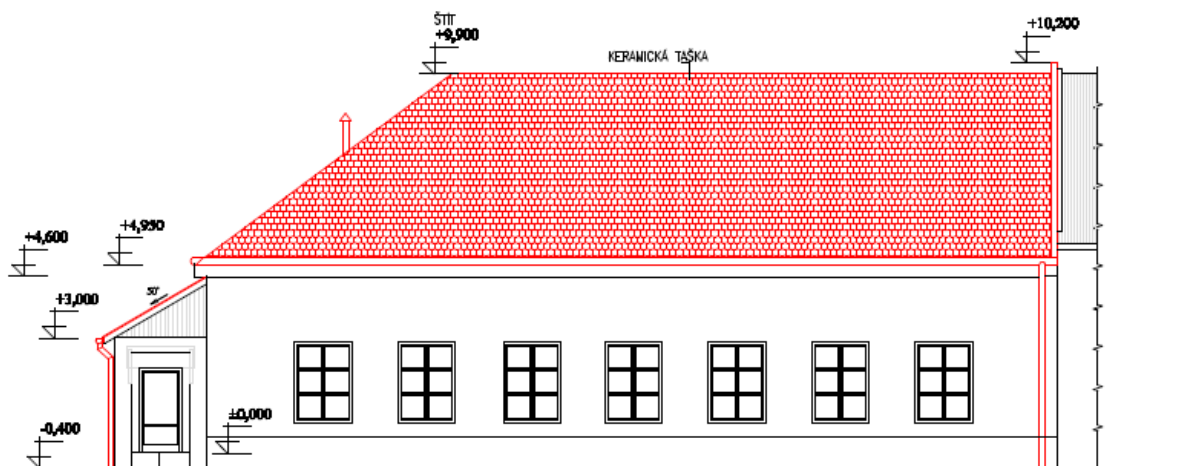
Investiční plány na rok 2021

Ačkoliv se bude obec potýkat se sníženými příjmy do rozpočtu v důsledku změn v daních a krizí způsobenou nemocí covid-19, zastupitelstvo obce se rozhodlo využít dotačních možností a chce investovat.

Největší investiční akcí bude v případě obdržení 80% dotace oprava střechy a fasády obecního úřadu. Celkově by se mělo jednat o akci za cca 3 mil. Kč, z toho 2,4 mil. Kč by mohla pokrýt dotace z Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Oprava bude zahrnovat výměnu střešní krytiny, výměnu několika krokví, kompletní nové oplechování, opravu štítu, odbourání nepoužívaných komínů a opravu fasády.

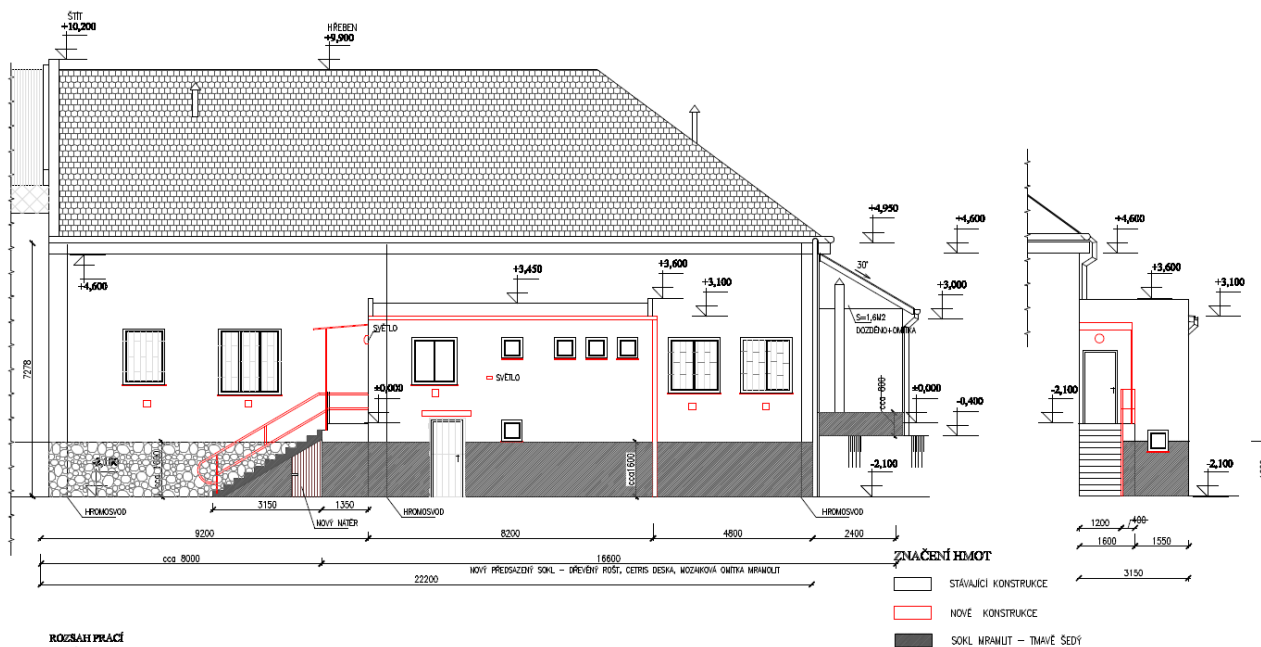


POHLED OD SEVERU





POHLED OD JIHU



Druhým větším projektem by měl být nákup nového vybavení sálu obecního úřadu. Z dotace, kterou by měla počátkem roku vypisovat MAS Partnerství Moštěnka, bychom rádi pořídili nové stoly a židle do sálu OÚ, projektor a promítací plátno. Pokud to podmínky dotace umožní, tak dále také nové regály do naší knihovny. Odhadované náklady by mohly dosáhnout cca 450 tis. Kč a dotace by měla být 80 %. Původně měla být tato dotace vypsána již v roce 2020, ale z důvodu první vlny pandemie covidu-19 byla odložena až na rok 2021.

Výběr stolů a židlí už je téměř hotov, protože jsme na tom pracovali již na jaře letošního roku.



V letošním roce byla opravena silnice od točny k lesu a část pravé strany silnice od točny k rybníku. Počasí už nedovolilo pokračovat zbylým úsekem a tak v roce 2021 chceme na tuto opravu navázat. Současně se ve zhoršeném stavu nachází i další komunikace - od obecního úřadu k potoku včetně mostu, od hospody směrem na Beňov, od Zlámalového kolem potoka, či od trafostanice na Čupy. Jejich opravou se budeme také zabývat.



V roce 2020 jsme se zapojili do žádosti o dotaci na kontejnery na tříděný odpad. Tato žádost byla úspěšná a v letošním roce bychom měli obdržet 8 kontejnerů s 90% dotací. Bohužel tato situace neodpovídá současnému stavu řešení odpadového hospodářství, kdy z důvodu změny cen za svoz tříděného odpadu jsme nuceni přehodnotit celý systém. Budeme se snažit najít optimální řešení vč. maximálního využití kontejnerů, které získáme z dotace.

Již v letošním roce jsme zahájili přípravu výsadby dřevin v zastavěném území obce. Výsadba stromů by měla zahrnovat tyto lokality – svah v ulici k Beňovu, cestu od Kozmonového ke Kašpárkům a výletišť. V ulici k Beňovu chceme komplexně osázet celý

břeh tak, aby byla podpořena stabilita svahu a dále také i vzhled celého svahu. Dřiny, muchovníky, ovocné dřeviny, lípy. Toto je skladba stromů, která by se měla vysazovat v rámci celé obce. Někde bude následovat doplnění těchto stromů i keři. Výsadba stromů by měla být pokryta z dotace, o kterou žádáme u Státního fondu životního prostředí. Protože výsadba musí proběhnout komunitním způsobem, uspořádáme na jaře akci, při které všechny stromy zasadíme s vaší pomocí. Na čerstvém vzduchu v malých skupinách a s úsměvem na rtech. Dotace ve výši až 100 % za to určitě stojí. Už se těšíme.



Na každou z připravovaných akcí bude obec potřebovat dostatek finančních prostředků a to i v tom případě, kdy dotace bude až 100 %. Projekty bude nutné nejdříve zafinancovat a až poté požádat o proplacení uznatelných nákladů.

Ke konci letošního roku má Obec Dobřice na svých účtech více jak 4,8 mil. Kč. Pro příští rok obecní rozpočet počítá s přebytkem cca 100 tis. Kč. Financování projektů by tak mělo být bezproblémové.

Marek Ostrčil

A co kanalizace a čistírna odpadních vod?

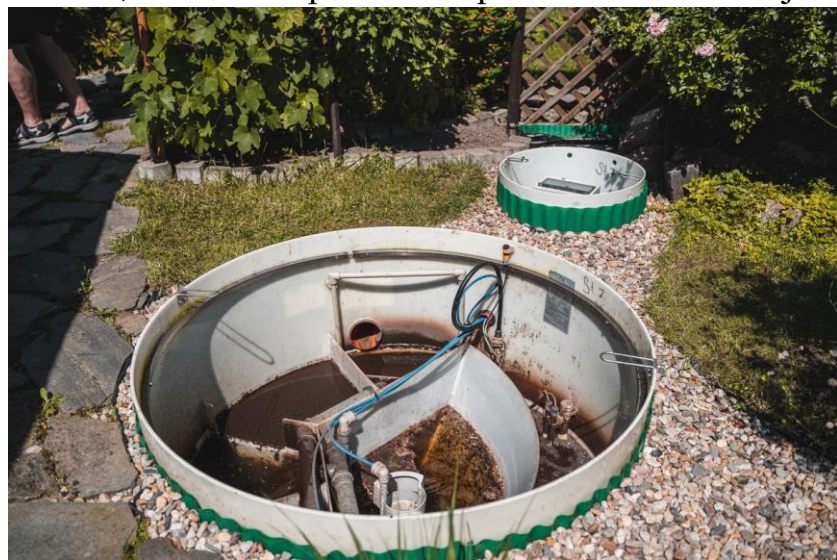
Cíl obce Dobřice dořešit kanalizaci a výstavbu čistírny odpadních vod se neustále oddaluje.

Projektant nové kanalizace a čistírny odpadních vod nám stále nedodal projekt a to platí denně penále ve výši 1.000,- Kč. Měsíčně posíláme na tyto penále faktury a ty jsou nám ze strany projektanta propláceny. Cena projektu je dnes již více jak ze 75 % zaplacená z tohoto penále, ale i tak nemáme žádný projekt v ruce.

Z hlediska dotací je situace velmi problematická. Ekonomická situace a míra podpory výstavby kanalizace a ČOV v malých obcích je nejistá. Dotační tituly jsou již omezené a stát na podporu výstavby kanalizací a čistíren odpadních vod v malých obcích jistým způsobem rezignoval a rozhodl se podporovat hlavně decentralizovaná řešení.

Decentralizace sice přináší u malých obcí úsporu pořizovacích finančních prostředků, ale legislativa tomuto řešení moc nenapomáhá. Obec Dobřice již v minulosti měla plán na decentralizované řešení, ale přístup vodoprávního úřadu byl negativní. S jejich argumentací, že čistírna na soukromém pozemku není pod dohledem, že nemusí vždy pracovat jak má a že kvalita vypouštěných odpadních vod je v pořádku, se dalo jen těžko soupeřit. Současně ale u novostaveb malé domovní čistírny odpadních vod vyžadovali a současně se jejich provoz moc nekontroloval. Tento dvojí metr byl mnohým trnem v oku, ale jakékoliv argumenty byly zbytečné. Soustředění se na centrální řešení odkanalizování obcí tak bylo prakticky jedinou možností, jak se posunout v řešení celé problematiky.

Několik let nazpět Ministerstvo životního prostředí přišlo s dotacemi do malých domovních čistíren, kterými chtělo posunout čištění odpadních vod v malých obcích kupředu. Problém ale nastal opět s argumentací vodoprávních úřadů a nejednoznačností zákonných předpisů. Opět byl problém s tím, jak zajistit, že obec, která bude provozovat čistírnu, bude mít v podstatě nepřetržitou možnost zjistit, že čistírna pracuje tak, jak má.



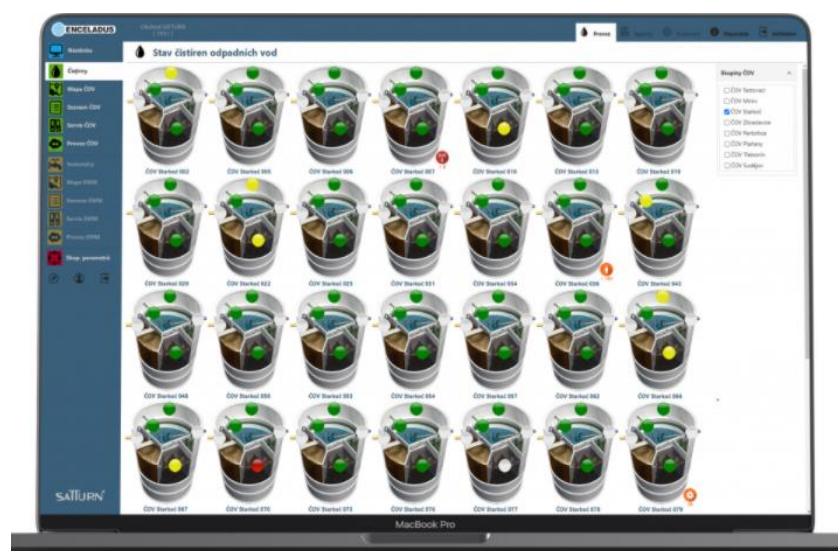
V říjnu jsme se s místostarostou obce Robertem Rozkošným zúčastnili semináře pořádaného Mikroregionem Čáslavsko a společnostmi Saturn a Enceladus, který měl za cíl představit „chytré“ řešení čištění odpadních vod pomocí malých domovních čistíren. Novinkou u domovních čistíren odpadních vod je on-line monitoring, kdy obsluha může od počítače kdykoliv v průběhu dne zkontrolovat, zda čistírna pracuje ve stanovených limitech, zda je připojena k el. energii, zda nemá nějakou poruchu, jaký je odtok vyčištěných vod, atd. Toto řešení tedy reflektuje námítky vodoprávních úřadů z minulosti. Funkčnost čistírny lze kontrolovat 24 hodin denně 7 dní v týdnu. Současně je takové řešení více flexibilní vůči specifickým podmínkám v jednotlivých nemovitostech. Zkušenosti starostů, kteří již toto řešení mají odzkoušené, jsou velmi pozitivní.

Nesmíme zapomínat, že je ale potřeba i u tohoto řešení počítat s úskalími a překážkami, např.:

- kam se zaústí vyčištěné odpadní vody – stávající kanalizace, vsak, přímé napojení na potok
- umístění čistírny a možnost pojezdu přes čistírnu – pozemek majitele nemovitosti, obecní pozemek, chodník, průjezd, ... smlouvy o umožnění přístupu
- frekvence fyzických kontrol – ty nelze vynechat i v případě, že je čistírna dálkově monitorovaná
- kdo bude provozovat čistírnu po uplynutí 10 let od obdržení dotace?
- nutnost prověřit stav stávající kanalizace a případně provést její opravu (např. vložkováním)

Ale pozitiva jsou také, a to zásadní:

- menší investiční náročnost (cca 1/3 – 1/2)
- vyšší pravděpodobnost úspěšnosti při žádosti o dotaci
- bez nutnosti řešit otočení spádu kanalizace v některých domech
- individuální možnost hledání řešení pro každý dům
- ulice nebudou rozkopané



Decentralizace čistění odpadních vod se tedy zdá být rozumným řešením, ale bude to vyžadovat změnu celé koncepce. Ale i to je řešitelné, zejména za situace, kdy obec ušetří nemalé finanční prostředky a vyřeší tak dlouholetý problém.

Jak jistě mnozí víte, tak jsem byl od počátku příznivcem centrálního řešení odkanalizování obce a čistírny odpadních vod, zejména z pragmatických důvodů,

které jsem uvedl výše. Díky informacím, kterých se mi dostalo na zmíněném semináři, musím přiznat, že po zvážení všech pro a proti považuji decentralizaci čistění odpadních vod za smysluplnou a schopnou se vyrovnat centrálnímu řešení čistění odpadních vod. Zastupitelé byli již s těmito informacemi seznámeni a panuje shoda, že se musíme pokusit najít řešení, které by v Dobřicích mohlo fungovat.

Pokud máte zájem se o malých domovních čistírnách s on-line monitoringem dozvědět více, navštivte webové stránky www.dcov.cz.

Ačkoliv by osobní setkání s občany a informování v této záležitosti bylo lepší, dnešní situace nám to moc nedovoluje, proto musíme informovanost prozatím řešit hlavně přes tištěné a interaktivní materiály. O dalším postupu vás budeme informovat.

Marek Ostrčil

Foto zdroj: www.dcov.cz

Rostlinní a jiní přivandrovalci

Letošní jaro kvůli událostem, které s ním byly spojené, jsme asi všichni trávili mnohem více času doma, na dvorcích a na zahrádkách. My lidé, stále se někam přemísťující pro přírodu nevídaným tempem, jsme se náhle zastavili. A věřím, že takto uvízlí jste jako já měli možnost radovat se z toho, co kvůli spěchu jindy třeba tak moc nevnímáme. Já jsem s netrpělivostí čekala na první květ tulipánu, až se zazelená les, počítala jsem další a další nové druhy ptáků, které se objevovaly v zahradě, pozorovala noční oblohu a dřívější svítání, vyhlížela jsem první vlaštovku. A hlavně jsem měla přehled o všem, co se kde vyklubalo ze země. Ne ze všeho jsem ale měla radost.

Na různých místech v zahradě se objevovaly malé rostlinky líčidla jedlého. Tuhle rostlinu jsem při koupi zahrady zdělila po původních majitelích. Vynořila se na jaře ze země poté, co jsme zanedbanou zahradu zplanýrovali. Uvolněný prostor obsadila až 150 cm vysoká lodyha s velkými, široce vejčitými, lesklými listy. Když se objevily vzpřímené hrozny bílých květů a ty se přeměnily na souplodí 8 volných, červenofialových peckoviček, které se podobaly smáčkuté ostružině, konečně jsem ji identifikovala.

Lícidlo jedlé (*Phytolacca esculenta*) pochází z jihovýchodní Asie, vyskytuje se v pásu od Pákistánu po Japonsko. K nám se dostalo asi jako spousta jiných rostlin – lidé si je přivezli do zahrad jako okrasnou kuriozitu z cest. I když má v názvu jedlé, používalo se jinak – šťáva z plodů barví látky a vyráběl se z ní i červený inkoust. Plody se hlavně používaly k barvení likérů, ale nesmí se zaměnit za lícidlo americké a nebo použít ve větším množství. Obsažené látky jsou totiž pro savce i člověka jedovaté. Pro ptáky ale ne, plody jim moc chutnají. A tak se stalo, že na některých místech semena ptáci roznesli trusem tak, že dnes je objevíte zplanělé v Polabí nebo na jižní Moravě. A to se asi stalo i u nás v obci.

O situaci ve své zahradě mám přehled, poučila jsem i sousedy, u kterých se také lícidlo rozmohlo v míře nebývalé. Vyprávěla jsem jim o tom, jak jsem s lícidlem zatočila, když jsem docela dlouho dolovala ten obrovský kořen, který sahal snad metr pod zem. Lehce se tahle trvalka prostě nevzdala. A pomstila se - svoje děťátka skrze ptáky stihla rozset všude po okolí – do trávníku, pod živé ploty, mezi trvalky v záhoně. Nacházím je všude a to už můj obr neexistuje dva roky! Našla jsem je nedávno i na mezi pod polem v naší Ulici, takže se dá předpokládat, že jsem nebyla jediná, kdo ji v zahradě měl. A kolik let si asi utajeně rostla v té mé? Máte ji taky? A proč vám o ní dnes píšu?

Lícidlo je jedním z téměř 1400 druhů nepůvodních rostlin, které se vyskytují v Evropě (i u nás). Většina doputovala cestou, kterou jsem popsala před chvílí. Dnes jejich šíření podporuje hlavně obrovský objem přepravovaného zboží mezi různými částmi světa, také cestování. Takové semínko na botě nebo sršní hnízdo v kontejneru, kašlající člověk s virózou v letadle... A co natropí škody!

Nepůvodní druhy rostlin můžou díky svým schopnostem množit se a lépe adaptovat v prostředí obsadit místa, ze kterých vytlačí naše původní druhy. Stanou se invazivním druhem. Nemusí chutnat našim hmyzím strážníkům ani jiným zvířatům. Mohou zavléct další druhy chorob, které napadnou to, co záměrně pěstujeme nebo co prostě roste v naší přírodě. Tím ztrácíme biodiverzitu a ohrožujeme tím i sami sebe. Příroda je prostě oslabená, přestávají fungovat vztahy, pak to pojistíme třeba chemií v půdě a ve vodě, přijde sucho a bác! Nebudme proto lhostejní a všimějme si, naučme se hledat souvislosti.



Květ a plody líčidla (peckovice) Foto: Wikimedia – Algirdas



*Jedna z více rostlin líčidla, rozesetých pod živým plotem jedné dobrčické zahrady
Jana Syryčanská*

Ptačí hodinka – sčítání ptáků na krmítkách

Od ledna 2019 probíhá pod hlavičkou České společnosti ornitologické každoroční sčítání ptáků (nejen) na krmítkách. Program nazvaný Ptačí hodinka je určený všem zájemcům o přírodu a ptačí dění v jejich okolí. Ačkoli se jedná o vědecký výzkum, zúčastnit se může úplně každý bez předchozích zkušeností se sčítáním ptáků. U příhodně umístěného krmítka je dokonce možné celou dobu sčítat z tepla domova. Tato forma výzkumu se označuje jako občanská věda. Zapojíte se letos také?



Cílem Ptačí hodinky je dlouhodobě sledovat zimování ptáků v Česku a zjistit, co jejich výskyt a chování ovlivňuje. Sčítání probíhá začátkem ledna (**v roce 2021 to bude 8. – 10. ledna**) a od prvních ročníků se daří do sběru dat zapojit dobrovolníky z celé ČR v masivních počtech (přes 10 000 sečtených míst). Dobrovolníci v minulém roce tak sečetli přes 400 000 ptáků a ze souboru dat jsme se dozvěděli, že nejhojnějším druhem na krmítku byly sýkory koňadra a modřinka, kos černý a za nimi vrabec polní a domácí.

Jak na to?

- Vybereme si vhodné místo k pozorování – nejlépe krmítko s pestrá nabídkou potravy.
- Kdykoliv v průběhu **8. – 10. ledna 2021** sčítáme ptáky po dobu **jedné hodiny**.
- U každého druhu zapisujeme vždy **nejvyšší počet jedinců spatřených najednou**. Vidíme například tři sýkory modřinky, za chvíli je jich tam šest a po chvíli už jen jedna? Zapišme si u modřinky šestku.
- Počítáme všechny ptáky – nejen na krmítku, **ale i ptáky v okolí nebo přeletující**.
- **Do 15. ledna výsledky svého pozorování zapišeme do formuláře na webové stránce Ptačí hodinky: www.ptacihodinka.birdlife.cz**

Na této stránce najdete veškeré další informace o akci, rady a tipy ke krmení ptáků i ke krmítkům, videonávody, materiály pro určování ptáků, výsledky minulých ročníků i formulář pro zápis vašeho nového pozorování.

Ze stránek ČSO upravila Jana Syryčanská

Nejbližší plánované kulturní, společenské a sportovní akce 2021

V souvislosti s opatřeními na zvládnutí nákazy covidu-19 jsou všechny termíny prozatím zrušené. O nových termínech vás budeme informovat.

Název: Dobřické noviny

Periodický tisk územního samosprávného celku

Číslo a datum: 2/2020 ze dne 15. 12. 2020

Redakční rada: Marek Ostrčil, Roman Zbořil, Jana Syryčanská

Místo vydávání: Dobřice. GPS: Loc: 49°24'6.55'' N, 17°28'43.84'' E

Vydavatel: Obec Dobřice, Dobřice 4, IČ: 00636193, Tel.: 581 224 107, E-mail: obec.dobrice@seznam.cz

Web: www.dobrice.cz

Cena novin: bezplatně

Zaregistrováno pod číslem MK E – 19941

Tisk: Europrint, s.r.o.

Vychází čtyřikrát ročně – nákladem 140 výtisků (v roce 2020 byla vydána jen 2 čísla)

Uzávěrka příspěvků pro další číslo: 20. 3. 2021

Titulní stránka: Mráz na Dobřickém potoce, foto Jana Syryčanská

Poslední stránka: Vánoční přání (www.pixabay.com)

*Všem občanům přejeme příjemné prožití svátků
vánočních a radostné chvíle se svými nejbližšími.*

*Do nového roku
přejeme hodně štěstí
a hlavně pevné zdraví.*

